

Aan onzen hard bevroren stroom.
O Burgers, nu verlost, ontboeyt,
Terwijl ons het vuur der Vrijheid gloeit¹⁸).

Het was te verwachten, dat het nieuw voorlopig stadsbestuur Scharp bijzonder in het oog hield. Zouden zij, die Kaat Mossel, de stadskeurvrouw der mosselen, uit haar nederig ambt hebben gestoten, hém niet verdenken?¹⁹). Heeft Scharp voldaan aan de opdracht voortaan op de kansel de bede na te laten waarin de Allerhoogste werd gevraagd de wapenen van de staat tegen de Franse natie te zegenen? Enige burgers kwamen immers al haastig met opzichtige ijver aan het stadsbestuur verklikken, dat sommige predikanten in hun preken blijk gaven van hun weezin tegen het nieuwe bewind. Toen hebben echter de bestuurders geen maatregelen genomen en de klagers met enige vriendelijke woorden weggezonden²⁰). Toch achtte het provisioneel bestuur het raadzaam poolshoogte te laten nemen. De raad Michiel Plemp begaf zich als spion op 1 februari naar de Zuiderkerk waar Scharp dienst zou doen. De raad Samuël van Hoogstraten kwam op die zondag in de Grote kerk zitten om goed op de ook verdachte ds. Smits te letten. Maar beide verspieders moesten hun lastgevers rapporteren, 'dat voornoemde predikanten in hunne predicatiën en gebeden zig behoorlijk hadden gedragen'²¹). Was Scharp zó volkomen geïntimideerd, omdat zijn stoute verwachtingen de bodem was ingeslagen? Wij moeten er naar raden.

Wij horen van hem een goed jaar later. Op 23 juni 1796 kwam het besluit van het Provinciaal bestuur van Holland af, dat de predikanten op straffe van demissie een burgerreed van gehoorzaamheid moesten afleggen²²). De Hervormde predikanten hebben dat ook gedaan, op Scharp na. Zelfs de oude Hofstede deed 't, hij, die nog wel eens geschreven had 'liever (de) weenende Oranje tot over de Jordaan te willen volgen dan met Absalom te Jeruzalem te willen banketteren'²³). Scharp erkende weliswaar, dat de overheid het recht heeft onderwerping aan haar gezag te eisen, maar hij kon niet zonder reserve ja zeggen op de hem voorgelegde verklaring: 'Ik belove onderwerping aan zodanige Regeringsform, welke gegrond op de oppermagt des volks, thands provisioneel bestaat en in 't vervolg zal worden daargesteld en nimmer met woorden of daden te zullen medewerken ter herstelling van het vernietigd Aristocratisch en Erfstadhouderlijk bestuur'²⁴). Scharp legde zijn standpunt neer in een declaratoir: 'De ondergeteekende doet de belofte in die